

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Glej, Rajmond, tebi zapam to, kar je največjega pomena za moje življenje, — reče lepa grofica. — Prijezi mi, da boš to listino čuval kakor oko v svoji glavi! Nihče ti je ne sme vzeti, pazi moraš nanjo podnevi in ponoči — to vsebuje tvojo čast in moje najsvetejše pravo.

— Čuval ga bom kakor svetinjo, — odgovori Rajmond Helm. — Ali pa ne smem vedeti, za kaj gre?

— To ti bom takoj povedala, reče grofica Ana. — To je pravnoveljna listina, s katero mi je kralj obljubil zakon. On sam je podpisal in zapečatil to pismo.

Moji sovražniki bodo brez dvoma poizkušali, da bi se po lastiti te listine, ker bi bila za kralja velikanska sramota, če bi prelomil dano obljubo.

Mene naj ujamejo in tudi zagrabi, toda to pismo ne sme preiti v njihove roke.

Ne bilo bi prav, če bi ga kam skrila ali pa dala zadržati v zid, ker bi me lahko kar nenadoma poslali v pregnanstvo. — Kljub temu pa si ga ne upam nositi s seboj.

Rajmond spravi pismo v žep, potem pa poklekne in poljubi Anine roke.

— To listino mi bodo vzeli samo tedaj, če me bodo ubili! — reče mladi poročnik.

Uro pozneje je Ana odpotovala.

Rajmond je jezdil ob njeni kočiji.

Ko so prišli do meje, so sklenili, da bodo počivali, ker se je Ana silno utrudila.

Stopil so v gostilno nekega mahjnega mesta in naročili priprano kosilo.

Medtem ko je Ana obedovala, je Rajmond stal na hodniku na straži; naenkrat je zaslišal topot konjev.

Pred gostilno se je ustavila potovalna kočija, ki jo je spremljalo šest vojakov in dva častnika.

Krčmarju ni bilo težko povedati prilecem, kdo se je ustavil pri njem, ker mu je grofica Cosel povedala svoje ime.

Kapetan La Haye, ki je poveleval četi vojakov, je bil zelo zadovoljen, ko je slišal krčmarjevo sporočilo.

Začel se je s svojim spremljevalcem posvetovati in medtem ko so vojniki obkolili mahjno poslopje, sta častnika stopila v krčmo.

Na hodniku sta našla Rajmonda.

Mladi poročnik ju je vprašal, česa želita.

Kakor je mladi Rajmond takoj spoznal, je bil La Haye že natančno poučen o njegovem namenu.

Medtem je stopil tudi sam kapetan v hodnik.

Iz žepa je potegnil kraljevo pismo, ki mu je dovoljevalo, da je lahko ob vsakem času govoril z grofico Cosel in se z njo posvetoval o vsem, kar se mu je zdelo potrebno.

Kralj Avgust je torej že slišal o Aninem potovanju in si je prizadeval, da bi jo zadržal.

Kri je šinila mlademu Rajmondu v glavo, sporekel se je s prileci in jim prepričal pot proti grofici in sobi.

Častniki so potegnili svoje meče in prav gotovo bi bila tekla kri, če bi se ne bila v tem trenutku pojavila na vratih sama grofica, ki je slišala vpitje na hodniku.

Ponosno je stopila kraljevim poslanečem naproti in jih vprašala, česa žele.

La Haye je tudi njej pokazal kraljevo pismo in Ana je s trpko smehljajem povabila gospe v sobo.

Rajmond je ostal divji na hodniku.

Slutil je, da namerava kralj Avgust preprečiti nadaljnje potovanje žene, ki jo je ljubil in kateri je posvetil vse svoje življenje. Prav gotovo se je nova Avgustova ljubica bala vpliva, ki bi ga utegnil povzročiti Anin prihod na kralja.

Oba častnika, kapetan La Haye iz Francoz Mornier sta Ani zelo vljudno sporočila, da jima je kralj ukazal, naj pregovorita grofico Cosel, naj se takoj vrne v svoj dvorec.

— Kaj pa, če bi tega ne hotela storiti? — odvrne Ana.

La Haye skomigne z rameni.

— Tedaj bi moral uporabiti silo, gospa grofica, to pa bi mi bilo zelo žal, — reče kapetan.

— Na dvorišču stojte vojaki, ki čakajo na moje povelje. To povelje pa je dal Njegovo Veličanstvo kralj Avgust.

Komaj se je nesrečna žena toliko premagala, da je ni premagala bolelost.

— Ali je to vse, kar mi imate javiti od kralja? — vpraša Ana silno razburjena.

La Haye je odlašal s takojšnjim odgovorom.

Tedaj pa je spregovoril Francoz, da bi vljudno in spretno vodil nadaljnja pogajanja.

— Gospa grofica, — začne Francoz — mogoče bi bil še način, po katerem bi lahko takoj popravili svoj položaj, — nadaljevali bi celo lahko svojo pot, kamor ste bili namenjeni — samo ne v Varšavo — nihče vam ne bo delal zaprek.

— In sicer? — ga prekine Ana.

— Pri vas se nahaja neka listina s kraljevim podpisom, gospa grofica. Če nama daste to listino, ne bo v vašo škodo. Njegovo Veličanstvo kralj je pripravljeno izplačati vam dvojni letni dohodek, če izpolnite njegovo željo.

Ana Cosel dvigne pri teh besedah ponosno svojo lepo glavo.

Njene temne oči so se bleščale od jeze.

— Kralj zahteva, da bi mu vrnila njegovo obljubo, ki mi jo je nekoč sam dal, kajne da?

Kraljeva odposlanca nista odgovorila.

— Vedita, gospa moja, da te listine ne bom nikdar izročila kralju, edino tedaj, če bom umrla, bo Avgust dobil ta dokument. Tedaj pa naj ves svet vidi kraljevo nezvestobo in se ji naj posmehuje! — vzklikle grofica.

— Dobro morate premisliti o tem, gospa grofica, — reče La Haye, — kralj je mogočen, vsakdo se boji njegove jeze.

— Toda jaz se je ne bojim — odvrne ponosno grofica Ana. — Jaz zahtevam samo svojo sveto pravico. Sili se moram tudi jaz pokoriti — vrnila se bom v svoj dvorec.

Spis pa bom obdržala pri sebi. Ta listina se ne nahaja sicer v mojih rokah, niti v mojem stanovanju, je pa izborna skrita. Javite to svojemu kraljevske-mu gospodarju.

La Haye je videl, da ne more ničesar več storiti.

Preostajalo mu ni ničesar drugega, kakor ukazati svojim vojakom, da bodo še isti večer spremili grofico in njeno spremstvo nazaj v Anino palačo.

Jez en se je pokoril Rajmond Aninem povelju.

Ni se več zoperstavljal.

Tako je smel vsaj tudi nadalje upati, da bo ostal v bližini ljubljene žene.

Tako je lepa grofica Ana Cosel prispela v spremstvu vojakov v svojo palačo.

Vojniki so ostali v palači, tako da ni bila Ana ničesar drugega kakor jetnica svojega kralja.

Bila je vsa divja od jeze, Avgustu je pisala pisma, obsipala ga je z očitki, odgovora pa ni dobila nikoli.

Tedaj pa, ko je nekega dne na 10423 Union Ave.

zopet prišel kraljev odposlanec, da bi izvalil pismo kraljevo obljubo od grofice, mu je Ana odgovorila ježno:

— Preden bom dala kraljevo pismo iz svojih rok, bom ustrelila tega brezvestneža s svojim samokresom.

Nihče si ni upal tega odgovora javiti kralju.

Grofica Ana ni smela več oditi iz svoje palače, poročnik Rajmond Helm pa je smel ostati pri njej in sicer na izrečno povelje kralja Avgusta.

Morda se je kralj nadejal, da se bo njegova ljubica zadovoljila sedaj s svojim prijateljem iz detinstva, to pa radi tega, ker je prej ves svet ležal ob njenih nogah, sedaj pa ni imela nikogar v svoji okolici.

Mladi poročnik Rajmond Helm ni mogel za svojo gospodarico ničesar storiti, toda trepetal je za njeno usodo, ker je vedel, da se Ana ne bo hotela odreči svojih pravic.

Ko so se pokazali prvi znaki, da se kralj Avgust pripravlja, da bi poslal svojo ljubico na kakšno varno mesto, sta se Rajmond in Ana sporazumela, da bosta ušla.

Ana je hotela poizkusiti, da bi prispela na pruski kraljevski dvor. Upala je, da bo tam našla zavetišče, ker jo je pruski kralj poznal in ji je bil zelo naklonjen.

Beg je bil sicer zelo težek, toda Rajmondovi neustrašenosti se je posrečil.

Svoje gospodarice ni zapustil. V temni noči je odpeljal Rajmond lepo ženo najprej po Labi v prestolno mesto.

V prestolnici so baš proslavljali karneval — eno izmed znamenitih Avgustovih svečanosti — to je Ana vedela.

Medtem ko je mladi Rajmond Helm skrbel za kočijo in konje pri čemer so mu pomagali njegovi prijatelji, je Ana sklenila, da se bo maskirana vtihotapila na kraljevski dvor in prispela tako v bližino kralja in njegove nove ljubice.

Rajmondu ni o tem svojem sklepu ničesar omenila, ker bi jo ta z vso pravico odvrčal od tega nevarnega početja.

Pripovedovali so, da se Marija Denhoffova do sedaj ni upala pojaviti brez pajčolana pred kraljico in da se je ob proslavah sličnih svečanostih vedno hitro in ne da bi jo kdo spoznal, splazila skozi goste vrste dvorjanikov s kraljem v molčeče sobe kraljevskega dvora.

Tokrat je bil na dvoru beneški ples v maskah, ki bi bil moral končati s sejmom, čisto po benečanskem običaju.

Na tem sejmu bi bila morala

madame Denhoff s svojo sestro sprejemati goste in glumiti ulogo gospodinje.

Priprave za to svečanost so pričele že dan prej. V ta namen so morali priti na dvor kmetje vseh bližnjih vasi — bilo jih je precejšnje število.

Ko je legla noč na zemljo, se je zasvetil kraljevski dvorec, z njim pa tudi vse mesto v morju tisočerih luči, množice so se zabavale — zopet so vsi pozabili na težke dni, v katerih se je država nahajala.

Z mestne hiše so se oglašale fanfare, na trgih in ulicah pa je bila silna gneča.

Povsod so bili postavljeni šototori, ki so bili okrašeni s cvetjem in z zelenjem, v vsakem šotoru pa so bile preoblečene lepe dame, ki so ponujale bonbone, potice in druge slaščice.

Povsod je zvenela pesem, razlegal se je veselen in razposajen smeh, godba je hitela v noč iz srečnega mesta.

Od časa do časa je zletela katera raketa v zrak, ki se je razpršila visoko v zrak.

Ana Cosel, ki je bila maskirana, se je tudi nahajala na trgu.

Nikomur se ni niti sanjalo, da se kraljeva jetnica, kakor jo je narod splošno imenoval, nahaja

med množico in da se je drznila priti v brlog leva.

Baš ko je Ano omamilo vpitje presrečne množice in je obstala, da bi pregledala svojo okolico, se je pojavil ob njej neki dominon.

To je bil Rajmond Helm, ki je odhitel zanjo, ker je opazil, da se je oddaljila.

— Grofica, rotim vas, vrnite se — zašepete mladenič.

Namesto odgovora pa je grofica nadaljevala pot.

Zdajci pa se zgrabi za srce.

V njeni bližini se je nahajal neki benečanski plemič, ki je imel na glavi pokrivalo z veli-

kim črnim peresom, na njegovi prsih pa se je lesketala precej debela zlata verižica.

Vse njegovo vedenje, vsaka njegova kretnja posebej je govorila Ani, kdo je to.

Ob tem maskiranem človeku sta stala še dva druga Benečana, brez dvoma kraljeva ministra.

Ana stopi pogumno naprej in se postavi pred kralja.

(Dalje prihodnjé)

Zanesljiva in točna postrežba po zmerni ceni

Vse delo izvršeno po zobozdravniku, ki je že dolgo vrsto let nastanjen v naselbini in ki sam izvrši vse delo kadar je to udobno pacientu. — Oglasite se pri

DR. J. V. ZUPNIK

6131 St. Clair Ave.
Uhod na E. 62 St.

Zavarovalnina proti **OGNJU, TATVINI, AVTOMOBILSKIM NESRECAM itd.**

preskrbi

Janko N. Rogelj
6401 Superior Ave.
Pokličite: **ENdicott 0718**
HENDERSON 1218

Zavarovalnina vseh vrst. — Se priporočamo.

HAFFNER'S INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVE.

Ta MAYTAG bo kmalu stal več!

Kupite sedaj!

Ne bodite več brez Maytag pralnega stroja, ki vam nudi toliko odličnosti. S 1. majem se zviša Model 30! Toda, do tedaj lahko kupite Maytag pralni stroj za najnižjo ceno v zgodovini — za samo

\$99.50

Kupite stroj sedaj in si prihranite \$10 ali \$20. Malo plačilo takoj in mi v am dopeljemo Maytag na dom. Ostalo plačate na lahka odplačila.

A. GRDINA & SONS

6019 St. Clair Ave. 15301 Waterloo Road
CLANI CLEVELAND FURNITURE DEALERS ASSOCIATION

HIŠE NA PRODAJ

- East 74 St., 10 sob, za 2 družini, vse moderno, garaža iz opeke \$3000
- East 61 St. — 11 sob, za dve družini, \$3700
- East 60 St., — 2 hiši na enem lotu, 5 in 7 sob, lot 40x176, — \$2600
- Te posestvi se morajo prodati radi smrti.
- East 140 and Lake Shore Blvd. 12 sob, za dve družini, vse moderno, \$4500
- Od East 185 St. in Lake Shore Blvd., 5 sob, modern bungalow kot nov, prava posebnost!
- Vprašajte pri
- Joseph Globokar**
986 East 74 Street
HENDERSON 6607
-
- POPOLNA ZALOGA** trebusnih pasov, elastičnih nogavic in pasov za kolo. Izvršujemo zdravniške recepte točno in zanesljivo. Dostavimo na dom kamorkoli.
- MANDEL DRUG**
15702 Waterloo Rd. Slovenska lekarna
-
- LOUIS PECENKO**
7308 Hecker Ave.
ENdicott 2759
- BARVAR, PAPIRAR IN DEKORATER**
Unijsko delo
- Drva in dober premog — se dobi pri
- SEDMAK MOVERS**
6506 St. Clair Avenue
HENDERSON 1920
- Naročite vaše obleke in suknje pri nas.
- Največja zaloga vzorcev
- Chas. Rogel**
6526 ST. CLAIR AVE.
-
- DEKORIRAMO** vaše sobe po najnižjih cenah. Scenerija, napis itd
- A. PLUTH**
21101 Recher Ave.
KENmore 3934 R.

Naznanilo in zahvala

Zalostnim in potrtim srcem naznanjamo žalostno vest vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da nam je kruta smrt vzela našega preljubljenega soproga, očeta in brata

Franka Mahnič

Preminul je 10. marca t. l. Pokopan je bil v soboto 13. marca ob 2. popoldne na East Cleveland pokopališče.

Rojen je bil 6. novembra 1897 v Sežani pri Trstu. Star je bil 39 let. V Ameriki se je nahajal 15 let. Bil je član društva Lipa, št. 129, SNPJ in društva Slovenec, št. 1 SDZ. Bil je dobro poznan med narodom kot napredni delavec bil je dober soprog in skrbni oče svoje družine, tako da ga teško pogrešamo, mi in vsi njegovi prijatelji.

V dolžnosti si stežemo se prvo iskreno zahvaliti vsem, ki so darovali krasne vence in svetilce pokojnemu v zadnji spomin in sicer: sestri in svaku Frances in Carl Čeh, družini Frank Mahnič iz East 79 St., družini Jakob Srebot, družini Anton Čeh iz Canton, Ohio, družini Frank Skrinar iz McDonald, Pa., družini John Ráce iz East 77 St., družini Matt Zgonec, East 115 St., družini Joe Trebec, East 61 St., družini Frank Trebec, East 71 St., družini Krist Peternel, Miss Frances Klements, Mr. in Mrs. Skerl, Mother in Stanley Mahnič, sivalnemu klubu slovenskih žen na St. Clair Ave., družini Joe Filipič, družini Joe Vrabec, družini John Sivec, družini Kisovec, družinam Počkar in Melkan, družini Joe Mihovec, družini Anton Starc, družini Ludwig Tomšič, družini Louis Sadař, družini Frank Brandula, družini Rudolf Brandula, družini Charles Bratush, družini Ignac Slabe, družini Matt Kuchar, družini Frank Kurc, družini Frank Ráce, ml., družini Tomazin iz Bonna Ave., družini Anton Gliha iz Bonna Ave., družini Dejak iz East 55 St., družini Anton Korenčan iz 1416 East 55 St., družini Joe in Josephine Simon, družini Frank Gracar, družini Andrew Kuret iz Arrowhead Ave., družini Kodermatz iz Bonna Ave., družini John Godnjavec, družini Anton Bartol, družini John Kramer, družini Frank Cebul, Mr. Jerry Bohinc in John Sušnik, Double Eagle Bottling Co., Mr. in Mrs. Farrell, Otis Steel Boys, Willson School 9A 3 Class, Willson Boys Gym Leaders' Club, Safiers, Inc., Continental Distilling Organization, E. L. Krush, N. Y. C. R. B. Boys, American Distilling Co., Bud Simot, društvu Lipa, št. 129 SNPJ, in društvu Slovenec, št. 1 SDZ.

Najlepša hvala vsem, ki so darovali proste avtomobile in se udeležili pogreba.

Hvala vsem, kateri so pokojnika obiskali, ko je ležal na mrtvaškem odru in ga spremlili k večnem počitku. Hvala tudi pogrebcem, ki so nosili krsto.

Najlepša hvala predsedniku društva Slovenec, št. 1 SDZ Joe Trebecu za ganljive besede ob odprtem grobu in podpredsedniku društva Lipa, št. 129 SNPJ Andy Skerlu.

Najlepša hvala mladinskemu pevskemu zboru "Slavčki" in pevovodju Mr. L. Semetu za poslovičev s petjem ob krsti.

Najlepša hvala pogrebniku Joe Zele in Sinovi za vso postrežbo in uslogo in tako lepo urejen pogreb.

Se enkrat hvala vsem skupaj ter ako se je pomotoma ime kakega izpuščilo, najlepša hvala vsem.

Ti, preljubljeni soprog in oče, počivaj mirno. Lahka naj ti bo ameriška zemlja, obiskovali bomo tvoj grob, zasadiji ga s cvetličami in zalivali s solzami, dokler se ne snide-mo s teboj, tam kjer ni muk in trpljenja.

Zalujoci ostali:
MARY MAHNIC, soproga;
FRANK D. ml., in EDWARD, sinova;
ZDENKA, hčerka;
FRANCES, por. ČEH, sestra, in KARL, svak.
V stari domovini pa tri sestre in brat.

Cleveland, Ohio, 24. aprila, 1937.

